

Faint handwritten text on the spine, possibly including a title or author's name.

Jb. 1.

22

CONVENTARUM
IN
CONSUETUDINES

MEMORIA

Conjunctissimi Jctorum Paris,

DN. CASPARI BITSCHII,
Collegii Jctorum in Academia Argentoratensi Senioris
itemque Ecclesiae Collegiatae ad D. Thomam Prae-
positi gravissimi.

tum

DN. GEORGII DAVIDIS
LOCAMERI, JCTi,

& Pandectarum Professoris celeberrimi :

*Ob vita, fortunae, atque exitus penè parilem ordi-
nem atque decursum,*

Suasu nonnullorum Collegarum, unâ Oratione
parentali representata,

Argentorati

In Auditorio solenni, 21. Septembris 1637.

à

JOHAN-OTTONE TABORE, U. J. D. PP. & in
Senioratu successore : postea diversorum Imperii Principum & Statuum
Consiliario, Cancellariae Gustroviensis Directore; denique Academiae
Gießensis Cancellario; hodie emerito & rufe
donato.

ARGENTORATI,

Literis GEORGII ANDREAE DOLHOFFII,
Imprimebat JOHANNES Schick,
Anno M. DC. LXXIII.

MEMORIA

DR. CARL RITTSCHIL

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

DR. GEORG DAVYDIS

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

JOHANN OTTO VON LARSEN

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Collegium in Aethiopiae Historiam

Pontius *Casa Mirambellus*, vir non animi solum robore, & rei militaris usu atque prudentia, inter superioris aevi Duces conspicuus; sed & literis ad elegantiam excultus, praeterea magna consiliorum consensione cum Ulyssse illo Francorum, Lanovio, conjunctus; cum Anno 1547. in Sanctonibus insidiosus scelopeti ictu prostratus, a suis sepulturae jam mandandus esset, hoc sibi cygneo carmine, in caligis reperto, parentasse deprehensus fuit:

*Desine migrantem lugere, Viator & hospes;
Non careo patria, me caret illa magis.*

Inciderat vir fortissimus in ea tempora, quibus omnia Civilibus bellis loca perstrepebant, ubi nulla fides in pactis, nulla spes in sincerationibus, promissa omnia Lunae Laconicae; nec sacrum quicquam aut intactum a petulantia militis relinquebatur. Itaque praesentia fastidians, ad futura nausens, fatique praesagus, sine dolore ex ista, & cum alacritate ad meliorem se patriam transire restatur, nullis caritatibus obnoxius, nisi quas Galliae, tantas virtutes tum negligentia, aliquando desideratae, gemens imputabat.

Subijt istius lemmatis recordatio animum, cum superioribus diebus Venerandum Universitatis Academicae Consilium mihi hanc provinciam injungeret, ut Viris juris utriusque peritissimis, *Casparo Bischo*, & *Georgio Davidi Locamero*, non tantum incluta hujus studiorum Universitatis Antecessoribus clarissimis; sed (praesertim) Germaniae in Germana Jurisprudencia nuper luminibus, iusta facerem, quod iniquum videretur, istos justitiae sacerdotum exequiarum justitia fraudari, & honore parentationis diutius carere.

Quamquam enim jam inde ab *Numa* parentalium dies cognatorum inferiis institutus, nec quicquam sanctius superstitum reverentia habitum fuerit, quam ut amissorum venerabiliter recordarentur;

rentur; præterea multa sint, quæ eximios illos viros diutissimè nobis desiderabiles efficiant: summam intelligo eruditionem, cum insigni pietate, vitæ innocentia & morum suavitate conjunctam, studium deinde indefessum, ac prudentiam maturam. His tamen omnibus egere nos magis, quàm laude nostrâ illos gaudere & delectari, verisimile sit, utpote exemptos huic isti seculo, quo nullum virtuti pretium superest, nullus honor, ac ne spes quidem eluctandi positus in contubernio egestatis, ut Poëtæ loqui amant, solvi nesciente. Ac si bene sensâ virtutis, dotes suas contemtuque cogitantis, sive in historia temporum, sive in vultu & sermonibus virorum illorum laudatissimorum conjicio; haud dubiè illa, Nemesin quandoque induta, Germaniæ nostræ tot meritis sola verborum inania rependenti, pro clientibus suis, jam serò nimis desideratis, replicatura est eandem cantilenam, quâ olim *Iacobus Cujacius Tholosus* adversus Civium supinitatem, contemtuque sui vindicavit. Cùm enim is *Stephano Forcatulo*, faceto magis, quàm prudenti Juris Doctori, in Cathedrâ petitione posthabitus; (vide *Mornacium ad l. ult. C. de jure Emphyteut.* ibi: *Pudor equidem Palladiæ Tholosæ, antepositum olim in schola ira celebri tam ineptum ardectionem incomparabili suo Cujacio.* Confer *Papir. Masson. in vita Cujac. oper. præfix.*) deinde verò, cùm à *Michaele Hospitalio*, viro magno & excellentium ingeniorum sagacissimo æstimatore, *Biturgium* scholæ præfectus, omnium hominum expectationem longissimè superâisset, à *Tholosanis*, errorem suum seriùs agnoscentibus, repetitus fuisset, pauca hæc animosâ brevitate reposuit.

Senatui P. Q. Tholosano

Iacobus Cujacius S. P. D.

Conf. not.

Anton. Mercatoris ad lib.

1. animadvers.

Joh. Roberti.

cap. 30. p. 439.

Frustra absentem requiritis, quem presentem neglexistis. Valere.

Tametsi enim magnanimi Reipubl. hujus proceres, & Curatores Universitatis Nobilissimi, post divini cultûs custodiam nullas potiores curas habent aut antiquiores, quàm ut viris egregiis commodè prospiciatur. Tanta tamen seculi hujus est calamitas, ut nulla quantumvis providentissimi atque pientissimi Magistratûs sollicitudo sufficere possit ingruentibus undiquaque necessitatibus,

bus, dum Mars & Bellona, jurati Musarum hostes, ferrò flammâque latè omnia Sicelidum delubra, unà cum bonis atque prædiis, à pro- vinda antiquitate Musis sacratis, depopulentur ac tantùm non exter- minium illis minitentur.

Atqui frustra interim Antecessores nostros lugere videbimur, absentes jam & exules cum lubentia, nec nisi cum fastidio ad nos respicientes. Qui enim se olim præsentem neglectim habitos queri possunt, absentes desiderati fortè ridebunt; inenarrabilibus agni nuptiis & tripudiis jam adhibiti, & iis honoribus atque opibus aucti, quas mortalium conditio non fert, nec cuiquam fortuna sublunaris potest conferre. Atque adèdè vereor, ne præposteras istas mundi laudationes ex philosophia *Augustini lib. 5. de Civit. Dei. c. 14.* totas pro immundis & inficetis habituri sint.

Enim verò cùm inter vera gratitudinis præconia, & simula- ta officiorum inania, discrimen ingens pateat: quod *Ausonius in Exordio Parentalium suorum* (quò paulò post usurus sum) ner- vosè expressit: Nec reprehendantur desideria eorum, qui amicos suos boni publici aut salutis causâ recedere à se navi prospiciunt, ut- cunque reditum intempestivum ne cupere quidem sine verecun- dia, aut profiteri sine opprobrio possint: Dubitandum nobis ampliùs non est, quin debeamus; sed curandum magis, quibus possimus honoribus venerari sapientum nomina, & quâ religionis pietate liceat erga illorum monumenta defungi animis non ingratis.

Cato Censorius fertur adolescentem valdè laudâsse, quòd de- functi patris inimicum involvisset infamiâ, itaque peractò iudiciò in foro ambulanti amplexum fuisse, & gratulabundò ore iactâsse: Ita parentibus parentandum esse. Hanc sententiam ab excessu gentilis iracundiæ, in vindictam nimis pronæ, vindicabimus, moderatâ ad Christi legem & mansuetudinem sententiâ pronun- tiantes: Ita bene meritis parentandum esse, ut egregiè facta poste- ritati imitanda proponantur. Eò nim. sine Veteres majorum suorum imagines disponebant in atriis: Alii præceptorum ico- nes locabant in Larariis, ut essent non tam incitamenta luctus,

quàm

*Jul. Cæs.
Scalig.
Exercit. 148.
s. 7.
Plutarch. in
Cat. Major.*

quàm monumenta gratitudinis, & ad calcanda virtutis fastigia illecebræ.

Hoc itaque cùm omnino agendum esset, non potui satis demerari Amplissimi senatus Academici iudicium, quòd eam parentandi provinciam commiserit homini dicendi imperitissimo, qui vix ullò anni tempore Orationem legere, nedum scribere queat; sed totam ætatem in barbaris *Bartholi* lacunis, aut actis forensibus expediendis infumere cogatur: Cùm eam sparram longè rectius ornatus fuisset, quem vota omnium Professorum & Magnifici Magistratùs suffragia munere Professoris eloquentiæ non ita pridem ornârunt: cujus præclara indoles veterum Majestatem non inficiandò emblemate exprimit, & Academiæ nostræ huicque adeò Cathedræ aliùm *Sturmium* pollicetur.

Tametsi enim *ἄσπονδον* olim fuerit atque pudendum ICTo, infantiam suam aut dicendi imperitiam causari: cùm Hermathena ipsa cum toto suo pedissequio & comitatu sit de familia Themidis, & hujus Cultores, nimium, quantum illius usi fuerint familiariter consortiò: Quomodò è nostris *Cælius Antipater* parùm honestè audit apud *Pomponium*, quòd plus eloquentiæ operam dederit, quàm scientiæ juris. (Quæ utinam querela hodièque non in complures eorum, qui titulò ICTorum superbiunt, cætera mera Germanæ totiloquentiæ referunt tintinabula, quadraret!)

A. 2. S. 40. ff.
de O. 7.

Ex quo tamen Jurisprudentiæ è Latio sive profligata, sive profuga in Transalpinorum manus incidit, longè inversâ rerum facies & stylus Curia è purissima latinitate in impurissimam barbariem conversus, quâ lingua vel imbuenda est, vel ab ista Themidos aula planè abstinendam: Unde contingere solet, ut æquè rideant declamatores Latinos, Pragmatici, quàm hi nullâ laterum contentione istis persvadere possunt, ut elegantiam in ipsorum sermone agnoscant.

Quibus sanè de causis optâssem ego, rem ipsam tantisper dilatam fuisse, dum per occasionem promotionum Doctoralium, (quibus ut aliorum Collegiorum Juridicorum usu; ita ex nostri quoque hactenus servata consuetudine, declamationes istæ sepo-

nun-

nuntur) Viris optimè de me meritis *πὲ νομιζόμενα* exsolverem,
& impedita simul fermocinationis vitia contegerem.

Quia tamen iustis superiorum Imperiis meritò omnes voluntates nostras permittimus; hoc quoque officium, quod omnino præstiturus eram, licèt aliqua cum existimationis jactura, simulatque per domesticarum calamitatum inreclationes & curas alias magis prementes licuit, suscepi, hòc ipsò me apud bonos facillè excusaturus, quòd non Oratoris, per jactantiam; sed narratoris, per necessitudinem, officium susceperim. Quod si nonnulli ex scriptoribus Romanorum antiquioribus, ut *Pictor, Piso, Cato, Fannius, Vennonius* & ipse, quem dixi, *Cælius Antipater*, nihiloseciùs laudem aliquam meruerunt, quòd non exornatores rerum, sed narratores saltem fidi extiterunt: Non utique probrosam istud mihi apud bonos fore spero, si alterius scholæ studiis dissentens, veritatem sine ullis lenociniis aut verborum pigmentis, tenui tantùm narrationis velo involutam, per lineamenta certissima ostendero. Id verò dum facere allaboro, quia inquam audeo

*Nomina doctorum jam condita funere iusto,
Fleta prius lacrymis, nunc memorare modis,
Nuda sine ornatu, fandiq; carentia cultu,
Cum tumulis purus sit honor iste satis.*

Vos, quibus ea in Jurisprudentiam sive propensio, sive charitas est, ut relictis gravioribus negotiis, exequalibus istis honoribus adistere dignati sitis; sacra ista sine ullo ornatu, pura tantùm manu facturum, clementi, gratiosâ & benevolâ mente linguâque prosequamini.

Favete.

JURIS CIVILIS scientiam, Auditores, in urbe ista plurimi doctissimi que viri non coluerunt modò antiquitus; sed & per integrum ferè seculum publicè professi sunt. Namq; ut superiorum ætatum memoriam prætereamus, quæ complures & juxta sortem illorum temporum nominatissimos tulerunt Jure Consultos; jam ante seculum, sive ut *Johannes Sturmius in quadam epistola* loquitur, sub ipsa statim constitutæ scholæ primordia, certum est, in cathedra

cathedra hac docuisse *Vendelinum Bittelbronn*, Reipubl. hujus
 Consiliarium gravissimum. Cujus virtutes, clogium, reliqua
 omnia, *Iohannes Sapidus*, Poëta illò seculò doctissimus, posteris
 in Epicediis suis, Anno 1542. in lucem editis, hòc monumentò
 commendavit:

*Vendelinus hãc jacet Bittelbronnii humò
 Iuris Magister optimus scientia,
 Fidissimusq; cognitor clientibus:
 Idemque longè Muscus dulcissimus:
 Pius in Deum, natos, parentes, conjugem,
 Patriamq; & in amicis colendis sedulus,
 Et commodus semper joci & seris.
 Quem, quoniam ei talem esse non licuit diu,
 Testetur hãc talem fuisse inscriptio.*

Fuit huic coætaneus *Ludovicus Bebio*, U. J. D. (quæ tum tem-
 poris rara erat dignitas) patriã Württembergicus, qui assiduitate
 suã meruit, ut à Dnn. Scholarchis Anno 1544. mortuò Collegii
 Thomani Decanò *Jacobò Bopiò*, eidem Capitulo enixè commen-
 daretur: Quanquam nec labori nec honori huic diu superfuit, se-
 quenti eum, quem dixi, annò extinctus. Post quorum obitum
 vocatus est Anno 1545. ex Academia Tubingensi, in qua Philo-
 sophiam moralem docebat, *Chilianus Voglerus* Canstadiensis Würt-
 tembergicus, neque is tamen Lycéo huic Incola diuturnus fuit, post
 septennium, h. e. Anno 1552. ab Illustrissimo Principe suo Tubin-
 gam non solùm ad munus Cathedralium recitationum accitus;
 sed & Consiliariorum Assessorumq; Consistorii sacri honoratis-
 simo adscriptus Collegio, quibus functionibus magna cum
 dexteritatis laude per annos 33. præfuit, Anno demum 1585.
 mense Majo in Domino defunctus.)

Jacturam egregii viri hujus resarcivit sedula Dnn. Scholar-
 charum ejus temporis circumspectio, honestis conditionibus ad
 Professionem Juris in hac Schola suscipiendam invitato ICtò cele-
 berimò, *Franciscò Balduinò*, Atrebatensi: qui tum in juventute
 præclaram adèò eruditionis famam sparserat, ut à *Biturigibus* ad
 docen-

docendi munus pollucibili auctoramentò conduceretur, & à Col-
lega suo *Eguinario Barone*, Doctoralibus insignibus ornatus, &
alterius famosissimi Collegæ, *Francisci Duareni*, consortio adhibi-
tus. Enim verò, cùm ibi locorum religionis reformatæ cultores in
periculo essent, ipse post septennium, à suscepta professione nume-
randum, ad nos exulatum venit, & gratum hîc suis studiis latibul-
um invenit: Cùm interim cathedram, ab ipso relictam *Jacobus*
Cujacius eò, quò dicere occupavi, ordine obtinisset. *Baldwinus*
autem inter alia libellum Christianorum Jure Consultorum nomi-
ne contra *Duarenum* scripsit. (vid. *Melch. Adamus in vita ejus*,
p. 202.) Cœterum sive ex ea, quam *I. A. Thuanus*, in dedica-
toria *historiarum suarum epistola*, & *Theodorus Beza in suo Eubolo*
commemorat, sive ex alia quacunque causa, relictâ paulò post
& nostrâ, & in quam postea transferat, *Heidelbergensi* Academiâ,
in Galliam reversus, Regi *Navarræ* (*Henrici IV. parenti, Ludovici*
justi avo) à consiliis fuit secretioribus, & in præcipuis aula digni-
tibus *Lutetiæ* obiit, annos natus 53. *epochâ. 1573.* quâ ipsâ *Cra-*
coviensi Academiæ instaurandæ destinatus & designatus erat. (vid.
Thuan. libr. 57. histor. p. 967.)

Collegam iste & successorem habuit non minoris commat-
tis & nominis *Jctum, Franciscum Hottomannum*, familiâ *Qua-*
dorum Nobili, patre senatore *Parisiensi* progenitum, & honestis à
pueritia studiis excultum, qui primùm *Lausannæ* in *Helvetiâ*, quò
Anno 1548. è patria religionis persecutionem effugiens pervenerat,
Eloquentiam, deinde ab *Anno 1551.* Jurisprudentiam quoque in
hac Cathedra docuit, unde *Commentaria Institutionum Augusti*,
Saxonix Electori serenissimo nuncupavit. In *Capitulo* quoque
Thomano Petro Martyri, *Tigurum* vocato successit, & in statione
ista ad annum usque 1561. perstitit, quò in patriam rediens, licet à
diversis Principibus, veluti ab *Alberto Seniore Borussix Duce*,
Landgraviis Hassix, Ducibus Saxonix, Elisabetha, Britannix Regi-
na, aliò vocaretur.) *Canonicatum* hîc suum *Amplissimis Dnn.*
Scholarchis (quorum beneficiò singulari eum tenuerat) resigna-
vit. Quas ego minutias eò libentius annoto, quòd ea tenuia fortè;

vid. *P. Nevel.*
Doschium in
elog. Hottom.
præmissio. tome
1. oper. ejus.

at verò in laudem Cathedræ hujus vergentia, in vitæ ejus descriptione à *Thuano lib. 99.* aliisque sunt prætermiffa.

Circa eadem tempora simile superioribus per fugii afylum in hac urbe habuit *Petrus Carpentarius* Tholofanus; & ferè eâdem tempeftate *Philippus Custofius*, Francovillanus, (vulgò, *Mons. de la Garde.*) quorum ille Jus Civile aliquando *Genevæ*; tum deinde in hac Academia profelfus, fed opimis Bellevræi conditionibus in Galliam revocatus, & beneficio ejus ad amplas dignitates evectus fuit; Quanquam ob tepidum in religionis negotio animum fenfumque, ab utraque & Proteftantium & Pontificiorum fecta vapulet. [tefte *Thuano lib. 53. p. 844.*] Ilte verò itidem paucis annis in hac Schola tranfactis ad *Mafas Aurelianenfes* tranfit.

Succenturiatus iftis *Georgius Nefselius* Argentoratensis haud quaquam diutiùs Auditorio præfuit, Anno 1561. (20. *Novembr.*) electus: at 63. (23. *Martij*) defunctus; profelfionem Scholæ cum poffeffione coeli commutans.

Ob ifthanc mutationum frequentiam, & quia circa eadem tempora, h. e. Anno 1566. Academia eximiis à D. Maximiliano II. ornata effet privilegiis, fubinde alii & plures numerò Profelfores conducti aut affumti funt: è quibus maximè diuturnus & vivaciffimus fuit *Laurentius Tuppius*, Cryphisvaldenfis Pomeranus, Spirâ, ubi Anno 1563. praxeos cognofcendæ causâ degebat, (poftquam in præcipuis Galliæ & Germaniæ Academiis infignem Juris fcientiam affecutus effet) evocatus. Hic, cùm aliquot annos Institutiones explicaffet, *Custofio* adhuc Pandectarum volumina pandenti, cùm is circa annum 1572. in Galliam reverteretur, in explicatione Pandectarum fuffeciffet; quam Profelfionem ad finem ufque vitæ tenuit: fpartâ Institutionum ornandarum interim tranflatâ in *Huberum Giphanium*, *Buranum Geldrum*: De cujus ingenio moribus & eruditione, dum in hac Schola effet, *Johannis Sturmij*, tale exftat judicium, (Anno 1582.) d. 7. *Decembr.* ad Collegium Thomanum perfcipitum: *In promovendo ad edes Capitulares Giphanio temporis maximè rationem habui, quod poft illam publicorum auditorum atque etiam Clafficorum aliquam difcefionem cupio*

cupio Giphanium retinere : cujus discessu fieret, ut plerique omnes Nobiles & Iuris studiosi discederent : Habui etiam rationem meritorem, quod diu meritus est & Schola militavit, cum laude nostra & sua. Habui etiam doctrinæ rationem : sive enim elegantiam literarum spectemus, ea in ipso summa est : sive jurisprudentia, ea etiam in Caesarum aulis habet summum autoritatis gradum.

Neque tamen perpetua fuit hæc *Sturmij* in *Giphanium* (quemadmodum nec in *Hottomannum*) propensio; Cum enim is conquereretur, iniquè lectiones *ICTorum* ita divisas aut potiùs divulgatas fuisse, ut *Tuppius*, *Giphanius*, & *Beutherus*, Pandectas partitis operibus explicaret; *Wulfeshemius* (hunc verò etiam in Catalogo Professorum Juris fuisse hinc liquet) *Wulfeshemius*, dico, tres Institutionum libros interpretaretur, iterumque *Tuppius* quartum Institutionum : *Giphanius* iniquè ferens, Philosophum omne sibi, ut in reliquis ferè disciplinas, ita in *ICTorum* quoque Scholas arbitrium & potestatem sumere, haud obscurè professus est : se in Scholastico ordine Collegas agnoscere, dominum neminem. Ad quod verbum dictator iste adeò excanduit, ut se adversus *Giphanium* Poëtæ illud præceptum executurum minatus sit, & rescripserit :

Vt tu fortunam, sic te nos Flacce, feremus.

A quo fato, aut privatorum potiùs libidine cum *Giphanius* pendere nollet, faciliè alias conditiones non solum Academias *Altorfi* (Anno 1584.) & *Ingoltadij*; sed & aulicas maximè luculentas invenit, in Amplissimum Consiliariorum Augustalium consortium coopatus.

Porro de Collega ejus, quem jam nominavi, *Michaelè Beuthero*, & quem postea, h. e. Anno 1575. accepit, (in locum *Wulfeshemij*) *Georgio Obrechtio*, tractare supersedeo; quòd nominasse illos sufficiat, quorum non scripta solum immortalia; sed & monumenta sepulturæ & familiæ propagines efficiunt, ut uterque inter nos etiamnum appareat.

Sanè de *Nicolao Reufnero*, Wittebergenſi, niſi inceptum iſtud aliò me vocaret, dicenda eſſent pluſcula, quia ſcil. nec ex locis iſtis oriundus fuit, nec in illis oppetit; ſed poſtquam, *Giphaniò* Altorſium concedente, Inſtitutionum juris ἐξήγηſιν & interpretationem, Anno 1583. (XII. Kl. Novembr.) cæptam, per ſexennium ſuſtinuiſſet, fatum plurimæ partis ſuperiorum ſubiens, Anno 1588. Ienam, ad honores primæ cathedræ & munus Aſſeſſoris ſupremæ Curix, vocatus fuit. In quibus functionibus ſingulis, virum ſe doctum bonumque, & non pigendum hujus Scholæ quondam Doctorem oſtendit: quin plurima ipſius ſcripta, perpetim victura, illum vel ſilentibus nobis, minimè ſilendum efficiunt. Nec omittere poſſum inſigne elogium, quod ipſi Megalander hujus Academiæ, *Iohannes Pappus*, in programmate quodam funebri, agnato ipſius, *Chriſtophoro Reufnero* Curiâ-Varicò, Anno 1603. ſcripto, perhibet: *ipſum ſcilicet, dum hic eſſet, non ſolum in amorem ſui, ſed & in admirationem cunctos rapuiſſe: quæ ſane commendatio utramque facit paginam.*

Cæterùm poſt hujus diſceſſum ſamam Collegii Juridici nihilominùs egregiè tutati ſunt reſidui, *Tuppius* & *Obrechtus*, in locum *Reufneri* adaptatò *Paulò Graſſeccio*, Argentoranteni, Anno 1589. qui cùm magnâ ſedulitate inferiori Auditorio per annos bene multos præſuiſſet, denique Pandectarum Explicationibus incubuit, in quarum enarratione etiam deſecit, (15. Martij) Anno 1604.

Accidit intereà temporis, ut idem, quod antea populares ſui invenerant, in hac urbe quæretet à perſecutionibus Pontificiis diverticulum, de univerſis ſtudiis noſtris præclare meritus *Dionyſius Godofredus*, obviâ humanitate Anno 1591. ad explicationem Pandectarum ſive invitatus, ſive admiſſus; ad quam per octennium porrò peractum, denuò (licet per ſeſquiennium ad *Heidelbergeneſes* ſecefſiſſet) rarò fortunæ beneficiò & eximiæ *αεθυμίας* Procerum noſtrorum exemplò, receptus fuit. Neque tamen vel poſt διλοίωſιν iſtam perpetuò noſter eſſe potuit, per ſummam virtutis & eruditionis opinionem potentiffimis Regibus & Princibus commendatus, è quibus Palatino Electori operam ſuam addixit, Scholæ ſimul & aulae

aulæ consulens: donec superioribus annis cataclysmi bellici euripis Palatinatum inundantibus, ad nos extremum delatus, in ædibus Apollinis nostri, h. e. in sinu Musarum exspiravit, *Anno 1612. 1. Septembris.*

*Matthiæ Pev-
neggeri.*

Brevis etiam atque concisa ferè fuit, vel potius interrupta opera *Philippi Glaseri*, quam Auditorio Jctorum *Anno 1601.* obtulit, institutionum enarrationem cum historiæ professione jungens. Vix enim per annum geminæ huic provinciæ præfuit, quando ad superiora transmigrans, lampada tradidit *Melchiori Junio*, Melchioris, Eloquentiæ Professoris celeberrimi, filio, qui *Anno 1602. (19. April.)* Institutionum interpretationem auspicatus, deinde per successionem decedentium, Pandectarum quoque & Codicis explicationem nactus est, Juris elementis explicandis interim, h. e. *Anno 1604.* præfuit *Iohanne Michaelæ Beuthero*, qui in munere isto peragendo, nonnulla etiam industriæ suæ monumenta edidit atque reliquit.

Claudit vicenarium isthunc Professorum numerum *Iustus Mejerus*, Noviomagensis, Jctorum ætatis nostræ meritò suò vocatus Sulpitius; cuius & *Sigismundi Flachij*, Institutionum Interpretis clarissimi, historiam eleganter executus est is, cuius causâ catalogum istum præmisi, *Casparus Bischius*, cum collega suo ex rationibus, quas dicere occupavi, conjunctim, sed paulò uberius commemorandus.

Tametsi enim Virorum istorum tot insignia in bonum publicum extent *ἀνδραγαθήματα*, & in Jurisprudentiam excultam merita, ut iis deprædicandis non Orationes; sed volumina: non dies singulæ debeantur; sed hebdomades: Quia tamen fortuna utrique per omnem vitæ decursum tam gemina fuit & consimilis, ut difficiliùs lac lacti, ovumque ovo, quod in proverbio dicimus, discernatur: mores porrò & studia deprehendantur eadem; quinimò animus veluti unus per conjunctissima duo corpora diffusus, cuius alterò quasi thalamò per mortem sublatò, alter diutiùs superesse haud potuit:

potuit: Ideoque non tam ignaviâ aut ingratitude utrorumque laudationem unô sermone componere malui, quam Superiorum voluntatem venerari; Nonnullis existimantibus, tedium auditorii sic devitari posse; ne bis eadem apponere, aut ut Jctus loquitur, *ne res vult* in re, propter recentem defunctorum memoriam plerisque omnibus nota, a ctuosè operam lusisse videamur.

Nec à me expectari aut exigi puto, ut horum natales, incunabula, pueritiam, juventutem, nuptias, progeniem, varias jactationes, & reliqua sive externa, sive ab instituto aliena, per tenuissima rerum temporumque momenta operosè deducam; cum hæc talia intra vertentem annum & programmatibus exquisitis comprehensâ, & funebribus concionibus universo populo satis sollicitè & eleganter exposita sint; huic autem loco minùs fortè convenient: siquidem in hominibus contemplandis non aliena æstimanda; sed ipsa anima, ejusdemque egregiæ operationes penitiùs sunt inspicendæ.

Ut enim, inquit ille, in equis emendis non phaleras spectamus præcipuè, aut baltheorum polimina; sed corpus ejus nudum, ut sit ad speciem honestum, ad cursum velox, & ad vecturam validum: Sic itidem in hominibus aliena desideranda non sunt. Aliena autem intelligit, quæ parentes dederunt, & quæ fortuna largita est. Nam qui nobili genere ortus dicitur, eius potiùs primi parentes, quam ipse, laudantur: qui dives, à re valdè caduca & fortuita; sed qui bonis artibus edoctus, & quantum liberali sufficit, sapiens, suis bonis jure laudabitur.

Quanquam *Bitschium* nostrum ad eò ortùs sui, & quòd Anno 1579. die 5. Aprilis, Hagenoæ, patre *Michaelæ*, Sutore, matre *Magdalenâ*, *Iohannis Wuchereri*, figuli, filiâ, editus fuisset, non piguit, ut in *Commentatione de vita sua*, quam vivus delineaverat, argumenta divinæ laudis hinc petierit, quòd è re tenui ad tam honestam functionem à Deo Opt. Max.

Max. evectus esset; *Iphicratis* exemplò gavifus; qui patre furore natus, summus Orator ac denique Imperator Græcorum factus est; Itemque (quod ad professionem nostram propius accedit) *Alphani Vari*, Cremonensis, qui non solum tutoris filius fuit; sed & ipse sutrinam aliquantisper Romæ exercuit, donec meliore genio incitatus, & fortè à magistro suo malè habitus (nam id familiare fuisse tutoribus, docet l. 13. §. 4. ff. locati, itemque ad lib. 5. ff. ad L. Aquil.) ad juris studium sese contulit, Doctore usus magnò illò Antecessore Sororiò, *Sulpitiò*, cujus institutione suâque industriâ tantum profecit, ut non modò præ cæteris *Sulpitii* Auditoribus plurimum autoritatis in Jurisprudencia consecutus sit; sed etiam ad Consulatum pervenerit, ac mortuus publicò funere efferri (rarò tum & eximio honore) meruerit; qua de re post veteres *Aimarus Rinallius*, *Jacobus Labittus*, *Bernhardus Rutilius*, *Matthæus Wesenbecius*, *Johannes Fichardus* (in vitis Ictorum) *Georgius Eberlinus* (ad l. 2. ff. de Orig. Jur. cap. 40. num. 18.) & alii uberius commentantur.

Imitatus etiam hâc annotatione & hypomnemate beatus noster videtur exemplum *Agathoclis*, qui cum figuli esset filius, generis humilitatem non modò non dissimulavit; verum etiam eo veluti firmissimò argumentò usus est, inflammandis & instigandis suorum animis ad capeffendum virtutis iter. Unde vasis aureis frequenter figulina solebat admiscere, ut ostenderet, sordidissimæ conditionis hominibus per virtutem ad honores aditum patere. Denique, ut *M. Cato*, cum urbanò conviciò novus homo appellaretur; (quomodò solebant, qui obscurò genere orti, suis virtutibus inclarescebant) novum se, quantum ad Magistratus & claritatem attinet; sed factis virtutibusque ferebat esse pervetustum. Ita noster etiam suis de factis clarum nobilemque præstitit, & jactare illud *Iulij Cesaris Scaligeri* ex parte potuit, qui de se dicturus, ita orditur:

Bren-

*Brenni progenies; & si non illius essem,
Ille meò poterat deduci sanguine.*

Ita *Vrbanus*, IV. Papa hujus nominis, patre sutore veteramenteriò, (vid. *Cluv. epit. histor. sub Richard. p. 577.*) quemadmodum etiam *Iohannes XXII.* (vide *eund. p. 606. Bezovium in Anno 1316.*) & *Benedictus XII.* (antea *Iacobus de Furno* dictus) pistore *Tholosanò* genitus fuit. (ap. *eund. Cluv. in Ludovico Bavarop. 607.*)

Præstat ea commemoratio tenuioris fortunæ hominibus consolationem maximam, cernentibus, natalium obscuritate nemini præclusam esse enitendi vel emergendi viam; sed imò calcaria tantùm & à provido rerum dispensatore incitamenta addi, quò divinâ adspirante gratiâ per angusta & vadosa, ad augusta eluctentur: Quomodò è nostris præter *Varum* etiam *C. Trebatius Testa*, *Aulus Oflius*, *Cajus*, (qui tam ignobilis genere; at gloriâ eruditionis vicissim ita eximius & præstans fuit, ut solò prænomine innotuerit.) *Flavius Priscus*, *Masurius Sabinus*, *Vlpianus*, alique ex humili & contentibili domo prognati, propter virtutem & doctrinam Nobilissimis adnumerati sunt. De *Willigis*, Archi-Episcopi Moguntini, modestia, Rota in insignibus Moguntiaë etiamnum testatur.

Epist. 17.

Unde *παροδοξον* illud *Seneca* minùs apparebit inopinatum, cum inquit: Si vis vacare animo, aut pauper sis, aut pauperi similis: multis enim ad philosophandum obstitere divitiæ: paupertas expedita est, & secura.

Sed & ii, qui honoratioribus editi sunt parentibus, discere hinc debent, Virtutem & eruditionem, ac bona ex his propullulantia, non cum sanguine per traducem, transferri & propagari; sed Dei munere his obvenire, qui laudabilia majorum calcantes vestigia, per ardua ad alta enituntur; quomodo iterum è JureConsultorum nostrorum censu decus à Majoribus partum, virtute suâ atque industriâ familiæ veluti proprium & hereditarium effecerunt *Scævola*, *Aquilij*, *Tuberones*, *Sulpitij*, *Cacilij*, *Nerva* & complures alii.

Cæte-

Ceterum lautioribus paulò incunabilis susceptus est *Locamerus*, Reverendò & Doctissimo Virò Domino *M. Georgio Locamerò*, Ecclesiæ Landaviensis quondam Pastore vigilantissimo satus, & Landaviæ *annum* circ. 1588. progenitus: à quo tamen præter honestiorem ortus conditionem, fortunam haud luculentam magis aut opimam est consequutus.

Etenim ut *Bitschius*, simulatque prima linguarum nec non Dialectices & Rhethorices fundamenta in schola patria jecerat, & jam uberiore cultu indigebat, Argentoratum 30. *Junij* Anno 1594. *tenui cum peculio* (h. e. ut nostri interpretantur, *cum pusilla pecunia. l. 5. §. 3. ff. de pecul. l. 16. ff. ad Sctum Trebell.*) dimissus, & aliis inserviando, puerosque instituendo, vitæ parcè ac tenuiter sustentandæ subsidia quærere fuit coactus; à secunda classe hujus Gymnasii curriculum studiorum suorum red-auspiciatus: Ita quoque *Locamerus* paucos in patriis penatibus annos confecit, paulò post tenerâ adhuc ætate ad Gymnasium nostrum *exili* itidem *cum viaticulo* (ut *Jctus* iterum *ἰστορικῶς* appellat in *l. 18. §. 1. ff. de judic.*) ablegatus, ut ibidem uberiore doctrinâ mentem avidam imbueret, in quartam classẽ ab Ephoris admittus. Cetera non paternis opibus, sed suis studiis atque servitiis victitans, & panem quæsitans quotidianum. Commendantur admirationi posteritatis Philosophorum aliqui, quòd inter durissimos labores ad summam eruditionem profecerint. Ita enim *Cleanthem* Philosophum per jocum *Φερίαντην* dictum memorat *Laërtius*, quòd noctu è puteo aquam hauriendo victum diurnum quæreret, quòd tempore sapientiæ studiis operabatur. Gemina de *Dionysio Prusæo* refert *Philostrat. lib. 1. de vit. Sophist. p. 492. de Saturione & Adito, Gellius. 3. N. A. 3. Socratis* & ipsius sapientiæ *Mythagogi, Homeri*, exempla plus quàm nota sunt: quibus sanè nec nostra secula deficiuntur; magnò utique opprobriò & improperiò eorum, qui à facultatibus satis instructi, segniùs proficiunt, & per corporeas delicias animum corruptentes,

lib. 7. in vit.
Cleanthis Suidas
cod. in argum.

molliorem eum efficiunt atque debiliorem, quàm ut solidas doctrinæ dapes possit concoquere.

Cursum autem Classicum uterque Doctorum nostrorum confecit feliciter, & quæ solertia vis est, celeriter: Minimè autem, quod plerique hodiè faciunt, *αεγώρας* & properè. Solent enim nonnulli adolescentulorum, simulatque rudimenta artium & linguarum labris degustârunt primoribus, jam se totos doctrinâ repletos atque ebrios somniare, & nisi ilicò à Gymnasii subselliis in liberiolem Academiæ aërem dimittantur, fore clamant, ut aut rumpantur præ solidæ illius eruditionis ingluvie, aut quantum intus est in parturiente alvo; ridiculorum murium copiâ subsellia ista onerent: accedentibus ad hydropicum istum tumorem proximis insanix indiciiis, quando contra jurata Præceptorum judicia, se nihilo seciùs opinione atque adèd religione ipsorum doctiores pronuntiant, & viris eruditis ineptissimi homunciones suam *Φιλαυλιαν* contendunt approbare.

Nihil horum vitiorum nostros fascinavit, *Bisichium* aut *Locamerum*; sed uterque jussu inspectoris, ad altiora subsellia dignos promoventis, non tam desideravit, quàm modestè expectavit: Et *Bisichius* quidem anno ætatis 18. Anno 1596. *Locamerus* 20. demum classicus valedixit, Anno 1608. tametsi uterque præcellente pollerent ingeniò, & noctes diebus continuatas bonarum artium amori impenderent. Admissionem porro ad publicas auscultationes, bonis avibus indultam, nequaquam remissionem à studiis aut licentiam interpretati sunt; qui alter error plerosque nostratum demeritat; sed eò fortiùs & alacriore spiritu stadium suum sibi decurrendum esse, veluti apertis catedromi repagulis, censuerunt. Unde factum est, ut uterque non integrò bienniò clapsò, primam & secundam in Philosophia lauream, & hanc non gratiæ; sed ut nostriloquuntur, justitiæ: neque inter postremos; sed uterque primum locum: ille inter 20. hic inter 19. competitores, occupans, latò omine acceperint.

Nec

Nec in residuo studiorum decursu dispar fortuna sup-
 pares conatus mastravit; Etenim ut *Bitschius* preparatò per
 humaniores artes ingenio, applaudente Themide, in atria e-
 jus pedem promovit & penetravit: Ita *Locamerus* totò se ani-
 mò huic familiæ addixit. Uterque felicissimis natus tem-
 poribus, quibus cathedra Jctorum longè clarissimis Docto-
 ribus coruscabat: *Georgio*, inquam, *Obrechtò*, & *Dionysio Godo-
 fredò*, quos *Bitschius* inprimis audivit, ac deinde etiam *Iustò
 Mejerò*, quem ille initio studiorum socium, post & Magistrum:
Locamerus, ut ætate inferior, Præceptorem tantum, ac deni-
 que uterque Collegam habuit. Quem quanti singuli fece-
 rint, vel ex eo constat, quòd dogmata ejusdem mordicus te-
 nuerint, *Bitschius* illum suum nominarit Sulpitium; *Locame-
 rus* explicatiùs Præceptorem & Patronum. Erat, autem fa-
 to conciliante, mutua *Mejeri* adversus istos propensio, jam à
 multis annis in animo sapientissimi Viri radicata: ut colli-
 gere licet ex schedio quodam, à *Mejero* ad *Locamerum* perscri-
 pto, eo tempore, quo *Locamerus* libri Pandectarum quinti cla-
 borationem in Collegio, quod gratæ in nutricem Urbem me-
 moriæ causâ *Mejerus* Argentoratense nuncupavit, suscepisset,
 h. e. Anno 1615. quod ipsum inter κειμήλια *Locameri* repertum,
 ante quàm obliteretur, huic recitationi interferam, cum de
 scopo illius libri & animo auctoris nonnihil subindicet; præ-
 fatâ priùs veniâ à Censoribus, si qui futuri sint rigidiores, ut
 me non panegyristen; sed veritatis præconem esse, haud
 gravatim ex præfatione & occupatione mea meminerint &
 recordentur. Ita autem scribit *Mejerus*: Sum jam, Ornatissi-
 me Domine Magister, Amice charissime, in perlegendo titulo de ju-
 diciis occupatus: quem etiam absolvisssem, nisi valetudinis incom-
 moditas mihi impedimento fuisset: Itaque Dominum Magistrum
 rogo, ut reliquos etiam titulos, quam primùm poterit, mihi trans-
 mittat, ne mora aliqua & nobis hac in parte objici possit. Celare
 non possum, me ab initio, cum viderem, pleraque ex Practicis ma-
 gis, quam Iustiniano nostro proferrî; ne fortasse quid Iustinianèum
 præ-

præteriretur, metuisse. Verum dum in legendo pergo, tum mirificè mihi diligentia Domini magistri placuit, ut non parùm in mea imbecillitate recreatus inde fuerim: Non dubito, quin reliqua sint similia: semper enim de Dn. Magistro mihi præclara omnia promisi, neq; me spes fallit. Vale. Hæc Meierus. Quæ verba magni illius Viri non solum testimonium; sed & vaticinium aliquod complectuntur.

Et hæcenus quidem utrumque in Gymnasio & Academia nostra spectavimus: nunc peregrinabundos quoque comitabimur, donec Argentinam eos, veluti in alteram & fatalem patriam, reduxerimus: Atque ut à *Bitschio* ordiamur: Postquam ille ad Philosophiæ & juris studium Gallicæ quoque linguæ cognitionem privatâ ferè industriâ (quod tamen in illa lingua perquam est difficile) adjunxisset non contemnendam; dignus habitus est, qui Anno 1600. mense *Octobris* ad aulam Solmensem Laubachianam mitteretur, Per-Illustri & Generosissimo Dn. *Henrico Wilhelmo*, Comiti in *Solms* &c. à studiis & informatione futurus: Hoc autem non multò post in Belgium ad rem militarem reverso ex commendatione Generosissimæ Dominae Comitissæ, matris viduæ, præfectus fuit Ephorus Nobilissimis Juvenibus, *Hermanno* & *Iohanni Danieli* à *Cronbergk*, fratribus patruelibus; nec non *Volperto Riedeselio* in *Eisenbach* tùm in Academia Marpurgensi Ijteris operam navantibus: cum quibus, ætate ibi transactâ, sub autumni tempus Argentoratum rediit, ibique itidem per annum ferè spatium studiis continuatis Anno 1602. in Galliam abiit, in qua per totum biennium peregrinatus est, perlustratis præcipuis ejusdem regni provinciis, urbibus & Academiis, ut *itinerarium eleganter ab ipso conscriptum* perspicuè docet. Inde autem reductis Anno 1604. ad patrios lares discipulis, ipse tertium hanc in urbem ut *fidissimam studiorum suorum nutriculam*, (verbis ipsius *Bitschij* utor) est reversus, & initio quidem inspectioni Nobilissimorum Adolescentum, *Henrici* à *Lüzelburg*, & *Iohannis Philippi Zugmantels* à *Brumat* per triennium; quartò autem annò regendæ primæ Gymnasii curiæ

curia adhibitus: hoc verò finito, ad Historicam professionem fuit promotus, eodem, quo supremos in Jure Doctoratus honores *Basilæe* adsumsit, h. e. *Anno 1608. (7. Junij)* & sociam lecti, Deo pronubo, pactusest, quam *in adversariis de vita sua* piissimam castissimamque virginem optimus & certissimus ipse morum censor atque arbiter appellat, *Susannam Greinerin*/clarissimi, prudentissimique viri, Dn. *Melchioris Greineri*, Hagenoensium Syndici & Archigrammatèi filiam: cum qua per Dei gratiam atque benedictionem concordissimè vixit semper, & novem liberorum pater factus est.

Ita nimirum provida illa mens, architectatrix æternitatis, eos, qui gradu non præcipitato, nec præcoce impetu, ad honores festinant; sed manum opitulatricem in patientia & spe præstolantur, tempestivè satis producit, & productos plurimis inde honoribus atque commodis auget coronatque.

Ex eò certè tempore ὁ Μακαρίτης noster alternis ferè annis novis functionibus exornatus est: Nimirum visitaturâ (quam vocant) sive inspectione Collegiorum, *Anno 1609. Canoniatu Thomano, Anno 12.* (nam & hæc, ne quid præteream ex annotatione domestica Viri optimi, perstringenda sunt.) Professione Institutionum, *Anno 1613. Officio Consiliarii apud Illustrissimum Comitem Hanoviensem, Anno 1614. Rectoratu Academiæ primo, Anno 1617. functione porrò Thesaurarii Capitulis nec non professione Pandectarum, Anno 1619. Rectoratu altero, sed ab exaltata hujus Academiæ dignitate omnium primo, Anno 1621. Professione Codicis & Feudorum, Anno 1623. fascibus Rectoratûs, tertiâ vice susceptis, Anno 1629. denique Præpositurâ Capituli Thomani, Anno 1630. potitus est. Omitto deinceps cætera, ut ambulatoria Decanorum & Promotorum Officia, quæ ille multoties cohonestavit; Quibus singulis quàm decorè, quàm laudabiliter præfuerit, supra vocem meam est; Certè horariæ commendationis capacitatem & fines excedit. Promptum magis est, & conatui nostro propius, ostendere, quemadmodum eâdem pene semitâ, certè non abludente, cursûs nostri Moderator & Gr-*

bernator scientissimus atque supremus, Doctorem alterum, *Locamerum* intelligo, deduxerit.

Hic verò politis in Academia ista fundamentis Jurisprudentiæ solidis, tùm demum de peregrinatione suscipienda consilia & cogitationes iniit, nequaquam ad præposterum morem deficiens nostræ juventutis, quæ in peregrinationibus inconsultis & temerariis primos ætatis suæ, quæ literarum studiis debebatur, annos, magno cum detrimento suo & serò respicientium cordolio consumit.

Ut verò commodiùs sumtus peregrinationis sustinere posset *Locamerus*, Deò prospiciente ac Patronis annitentibus, præfectus fuit & adjunctus eximiorum parentum filiis, *Sigismundo Flachio, Melchiori Greinero & Iohanni Reinhardo Etorsen*, tum temporis integritatem majorum virtutemque totò vultu spirantibus, postea exæquantibus, & qua fas est, excessuris; cum quibus non Academiæ solùm, Wittebergensem, Lipsiensem, Giessensem; sed & Bohemiam totam, Marchiam, Pomeraniam, Daniam, Civitates Hanseaticas, aliasque provincias vidit, perlustravit; nihil interim de diligentia in studiis remittens: quibus ad *ἀριστην* suam perductis, non tantùm meruit, ut Anno 1618. Juris Doctor in Brabeuterio *Heidelbergensi* renunciaretur; sed paulò post Professoriæ functioni quoque, licet ad praxin in Camera Imperiali animum adplicuisset, Deò tamen huc animos inclinante, destinaretur.

Exinde, id est, post exantlata tot laborum tædia, collata fuere in ipsum & nuptiarum gaudia, & omnes dignitatum, quas quidem in Academia sperare licet, formulæ: Inspectoris Collegiorum, Decanatûs, promotoris, Rectoris & similes: in quibus obeundis ira se gessit, ut desiderium sui omnibus, imitationis exemplum difficile nobis reliquerit.

At requiret forsân à me non nemo promissi memoriam, quòd isthæc partim tenuia, partim, ut Philosophi ajunt, communiter accidentia, satis utique nota, nimis anxie persequar, quæ prudentia Rhetorum suspensò jubet designare aut volitante

tante penicillô : Enim verò qui non Urbi ; sed Auditorio : nec in isto Senioribus aut Senatui literatorum ; sed spei succrescentium , hæc præcipuè exponi cogitabit , nihil à vulgaris officio narratoris faciendum esse mihi censebit alienum : Sensit quippe jam suò tempore *Symmachus* , (lib. 10. c. 25.) Ornamentis honorum incitari imitationem , & virtutem æmulam ali incrementô honoris alieni : atque , ut *Hieronymus* (câ epistolâ , quâ disputat , cur Theologi in patria sua minùs existant honorati) inquit : *Vbi honor non est , ibi contemptus est ; ubi contemptus , ibi frequens injuria ; ubi injuria , ibi est indignatio ; ubi indignatio , ibi quies nulla ; ubi quies non est , ibi mens a proposito sepe deficitur : Vnde tantundem studiis , atque per hoc perfectioni decedit.* Hæc *Hieronymus*. Quid quòd Philosophus non dubitavit , in universum edicere : *Haud quaquam consistere diu civitatem posse , ubi non virtuti maximus honos tribuatur.* (2. de Republ.)

Quanquam fateor , cùm honores etiam immerentibus aliquandò contingant , & Doctores nostri plura meriti sint , quàm gesserunt ; non usque in hoc argumento subsistendum ; sed ad id , quod palmarium est , actiones nimirum secundum virtutem exercitas , & egregia facinora progrediendum atque potissimum respiciendum esse. Quia in re tamen iterum mihi temperabo , nec indefessum virorum istorum laborem , in Collegiis publicis & privatis , in disputationibus & lectionibus , ostensum probatumque extollam : In quibus sanè tam religiose versati sunt , ut piaculum duxissent , vel unam horulam Auditoribus subtrahere : Id quod cirra vanitatem , aut veritatis præjudicium à me dici volumina lectionum (quibus singulis diligentissimè causæ adscriptæ sunt , si ob negotia publica , vel alia impedimenta legitima , aliquæ sine linea horæ transissent) propalam testantur. Quanquam quid dico hæc à me tacenda esse , in quibus vel maxima Professoris laus consistit atque vertitur ? Laudet in Professoribus suis *Burdegalsibus Ansonius* acumen , memoriam , os facetum , mores hilares , scripta & scribendi facilitatem , denique , cui hæc omnia comparan-

parantur, nominis celebritatem; mihi post pietatem, quæ in utroque summa fuit, ante ornamenta ista, quæ mirificè in nostratibus eluxerunt, nihil æquè in docto & fideli præceptore laudabitur aut desiderabitur, quàm discipuli amor, & ex amore subnascens laboris assiduitas: Habeant sane laudem suam illi sive *Φιλόπμοι*, sive *ισμόφιλοι*, qui non gloriæ suæ velificantes, (id enim ab impietate proximè abest) sed bono publico, eximia procudent Commentaria, quibus omnium ætatum, omnium gentium classes erudiuntur; neque tamen suis quemque Scholis, suisque Auditoribus minùs commodum arbitrabitur, qui spretis gloriæ popypsmis, horum se ingenio attemperat, his scriptis & voce erudiendis omnes suas horas locat, addicit, mancipat, modò quæ difficilia sunt, explanans, modò explanata textilibus denuò tricis difficultatibusque involvens, modò aliorum dubitationes admittens, ut scientiam in animo alumni stabiliat, constituatque certam atque immotam.

Ac citra jactantiam utique ostentare possumus eam, quæ in Scholas nostras introducta est, consuetudinem, quam certè in quibusdam aliis frustra requiras, nec sine calumniæ & obtrectationis periculo introducas: plus quippe aliquando de gloria aut vana eruditionis præsumptione contendimus, quàm ut ferid proficere, aliorumvè profectus juvare desideremus; Unde ventosi illi Legulei, aut ut dici volunt, Juris Consulti, qui omnem eruditionis suæ supellestem in pugnacitate & contendendi promptitudine reponunt; quorum istæ virtutes quos fructus in aulis & Curiis producerint, tota nunc Germania experitur.

At huic Scholæ ab optimis istis, quos nunc laudo Doctoribus alia disciplinæ ratio sive tradita, sive conservata est, quàm malint duci Studiosi, quàm ducere, audire, quàm audiri. Id fit in Collegiis (quæ à re sic vocamus) examinatoriis, ubi remotò schemate & verecundiâ, vitia defectusque, fundamenta profectusque, incrementa denique aut vigorem veluti pater-

Paternâ manu palpamus, tractamus, excolimus. His admini-
culis defultoria & inconstans discendi ratio profligatur, avia
& anfractus studiorum devitantur, & certâ manu ductione ju-
venes ad solidam eruditionem veluti per serperastrâ promoti
perveniunt. Neque tamen planè mutos requirimus Audi-
tores; sed dubia & in utramque partem à Doctõribus deducta
exercitationibus servamus Studiosorum: Ac sine jactantia
iterum dicere possumus, plures exercitationes & disputationes
à Viris istis diligentissimis habitas fuisse per trimestria, quàm
alibi locorum, penè dixerim per trieterides. Non ignoro, hæc
vix in laude, quadantenus in vitio à nonnullis reputari, sola
nobis vetustatis instituta pro norma vivendi, & in studiis pro-
grediendi regula objectantibus: quibus tamen ego modera-
tam *Iulij Cæsaris Scaligeri* sententiam reponere soleo, quam his
verbis exprimit: *Equidem ita cenſeo, optimos illos priſcos, tum re-
centiores, non voluntate ſolum; ſed quibus etiam poſſent, officiis be-
ne de nobis meritos fuiſſe: verum ita evenit, ut qui ſublimeribus
ſtudiis occupantur, eos pigeat harum quotidianarum, diſputationum:
quos verò ingenium temperatius ab altiori contemplatione abduxif-
ſet, eos melioribus opibus deſtitutos, aliquando nimis leviter depre-
hendimus in eas incubuiſſe.* Quibus sanè verbis *Scaligeri* istorum
excessum, illorum verò defectum sive notat, sive castigat: ex-
cessum in istis, qui altercationibus Academicis omne tempo-
ris punctum tribuunt, nimium altercando facientes, ut veritas
amittatur: defectum in illis, *qui ex hypothesibus suis & à meta-
vivæ, quæ sibi suisque perſuafere, principis, omnem ſecuturi avi
poſteritatem pendere volunt, in cenſuras præcipites, omniaq; ſub-
vertentes, ut doctiores videantur;* quæ non mea, sed *Scaligeri*
iterum verba sunt. Nostri certè Doctores inter hæc extre-
ma tam conveniens adhibuere temperamentum, ut nemi-
nem unquam discipulorum pœnituerit, ipsorum chiragogiâ
usum fuisse.

Neque tamen defuisset præclaris istis Viris vel ingenium,
vel rerum copia, quibus Ordinis nostri gloriam valuissent pro-

pagare, si major ejus, quàm officii ipsis visa fuisset habenda ratio. O! quantum eruditorum, exclamat *Plinius*, aut modestia ipsorum, aut quies operit & subtrahit famæ: illi, qui tacent, hoc amplius præstant, quò maximum opus silentiò videntur.

Quod si verò quis *avéndonæ Birschij* viderit & inspexerit, *Commentarium* inquam, primò in 12. *Cæsares Svetonij*, quos ille in historiæ professione constitutus distavit; tum in *feuda absolutas tractationes*; itemque in *tit. de reb. cred. de jurejur. de in litem jurando: ad Scrm Macedon. ad Scrm Vellej. de rer. commun. divisione: de probationibus: de Codicillis. de clausula Codicillari: de thesauris: de casibus pro amico: de causis Cæsareâ decisione dignis, & aliis*; modestiam hominis mirabitur, doliturus etiam, tot thesauros orbi literato perire; Ita enim de iis, si quid est in me judicii, affirmare possum, præteritis diebus avidâ mente evolutos esse eos *Commentarios* luce & manibus *Doctorum* longè dignissimos.

De *Locameri* concinna facilitate & eximia scribendi facultate testimonium præstant non poenitendum, nota in *Institutionibus, Nova Justinianéa, questionum Juris Centuria aliquot, Enantiophana, feudorum synopsis*, ut alia, quæ in *Studiosorum* manibus volvuntur, publicarû recitationum volumina præteream. Quid de egregio utriusque conatu dicam, mihi quoque inter novissima commendato, producendi ex Antecessorum hujus *Academiæ* adversariis notas in universum jus perpetuas, quarum specimen in *Institutionibus*, ut modò indicatum, dedit *Locamerus*; itemque consiliorum *Facultatis*, non trivialium certè, centurias aliquot, denique *Collegii*, quod vocant, *Argentoratensis* juridici, adornationem talem, quæ succinctam omnium juris capitum explicationem cum indicibus & remissionibus exhiberet, quâ methodò totum *Dicæopædiæ* systema, ratione hætenus nondum usurpatâ, facili tamen & perfectissimâ, explicaretur. Sed hos conatus partim injuria temporum partim defectus sumtuum sufflaminavit, adversâ valetudo sti-

tit, mors intercepit. Cum qua antequam subsistam, unicam
 dissimilitudinem, sive disparitatem, quam in similitudine isto-
 rum Virorum observâsse mihi videor, annotabo. Hastenus
 enim, ut fortunæ, laborum, vitæ, honorumque, denique ut stu-
 diorum ipsorum summa fuerit paritas ac tantum non unio,
 indicâsse me arbitror, quæ etiam in virtutibus reliquis ubique
 eminebat; Unus enim ambobus, h. e. ad summam pietatem
 compositus de divinis sensus, religiosa scientia & conscientia,
 nihil fucatum, elatum nihil, aut fordibus avaritiæ inquinatum,
 constantia rectæ mentis, modestia morum & sævitas, venera-
 tio superiorum, æqualium amor, inferiorum cura & juvandi
 studium: Singulæ hæc in geminis gemina & consimilia pla-
 nè, ut vel sub eodem sidere natos, vel ab eadem matre enuri-
 tos, vel sub una saltem disciplina adolevisse jurâsses; Tanta
 etiam per omnem vitæ usuram conjunctio, ut nulla injuria
 amicitiam ruperit, nulla offensio labefactârit. Tantum in
 adminiculis comparandæ eruditionis aliqua apparebat dispa-
 ritas: Et enim *Locamerus* parum tribuebat librorum multitu-
 dini, neque plus locorum, quos appellant, communium coa-
 cervationi; sed unicò *Catone Justinianò*, cui sanè annotationi-
 bus quotidianis magnam in margine lucem intulit, vel si inter-
 prete opus omnino foret, *Cujaciò* & libris synopticis conten-
 tus. Legendi disputandique provinciam, neque eam tantum;
 sed & de jure consulentibus respondendi partes scitissimè ex-
 plebat, cum stomacho aliquando invehens in illos alienarum
 sententiarum hamaxagogos seu hamaxarios, qui omnia dicta
 scriptaq; sua, ac in primis consilia, vermicultatis allegationum
 papaveribus perpluerent, cum textu juris, aut analogiâ & ratione
 hinc elicitâ defungi prudentem juris sacerdotem posse, non
 contenderet solum; sed &, quotiescunque res postulabat, factò
 ipsò ostenderet, ita, ut sapissimè acerrimus ille nostrarum lu-
 cubrationum Censor, *Bitschius*, in parsimonia verborum acu-
 men, in congrua textuum juris allegatione copiam & commo-
 ditatem mirantis in modum in *Locamero* deprædicaret.

Id verò hinc exercitatissimo Viro placuisse & sedisse arbitror, quod tritura forensi (cujus tamen non rudis erat, sed jam olim fortissimus athleta extiterat) parcissimè operam elocans, his memoriæ subsidiis haud usque opus haberet, quibus infinitus ille (naturâ novos semper parturiente) casuum numerus definitur: Sæpiùs etiam affirmantem audivimus, munus Professorium totum requirere hominem, neque bonâ se conscientia pluribus operam addicere posse clientibus, utcunque alios, sterilitatem cathedrarum veritos, totum diem sedendo, itando, cursitandoque, ac veluti curriculò seu diplomate usos Divæ Peniæ occursum devitasse, meminisset.

E diverso *Bitschius* instructissimâ pollebat bibliothecâ, nec consultationes solùm suas; verùm etiam disputationes & commentaria numerosâ allegationum phalange instruebat, partim commodò aliorum motus, qui per remissiones ejusmodi in loca deducerentur hætenus incognita; partim, ut suborituris dubitationibus ansam præcideret. Præterea insignem collectaneorum thesaurum adparaverat, eundemque quotidianis racemationibus reddebat cumulatiorem: qua in parte minimè vulgarium thesaurariorum errores sectabatur, qui obvia quævis ac protrita, theoretica, practica, didactica, polemica, vera, falsa, uni eidemque inferciunt volumini, lancem saturam, aut si mavis Hispanico vocabulo rem designari, *ollam putridam*, representantes, non sine dispendio studiosorum, certè cùm tædio eruditorum: A qua labe ne famosi quidem illi allegationem architecti, *Calderinus*, *Bertachinus*, *Brunorus à Sole*, *Arnoldus Reyger*, & ipse adeò purpuratus falsissimus autoritatum institor, *Cardinalis Tuscus*, omninò liberari, nedum perpurgari possunt. E diverso *Bitschius* veterum Ictorum instituta sequutus, judicio & electione adhibitâ, rara tantùm & utilia eruebat, eruta singulis singula libris, veluti cellulis commendabat: hinc erant libri theoretici, illinc practici; hinc didactici, illinc polemici. Quantum ad textûs sententiam & discrepantes in explicatione opiniones, utebatur

syste-

Systemate Navij, quod doctissimis Autoribus egregiè locupletavit, adeò, ut propter auctorium istud opus Navianum recudi mereatur; qua de re tamen ipse Autor, Dn. *Navius*, se desperare nuper mihi perscripsit, maximè cum *Augustinus Barbofa* simile quiddam in jus utrumque Romæ moliatur. Systematicè verò jus collectum pretiosissimis *Meieri* digestionibus quotidie meliùs ordinabat, ineptissimam iterum judicans illorum operam, qui locos juris nostri proprios, de judiciis, inquam, deque contractibus, nuptiis, tutelis, successi-
onibus, delictis, actionibus & similes, locis illis suis communibus tumultuariè inferunt; cum hi sint loci proprii, h. e. propriam & peculiarem sedem, tum in corpore juris, tum in systematica artis comprehensione, jam obtineant, quibus vel acquiescere quis possit, vel si quid novi occurrat, marginibus adscribere, vel diligentia denique illorum frui queat, qui singulos pene titulos fustoribus Commentariis declaraverunt. Locos autem communes illos judicare videbatur, qui vel disciplinis aliis, vel propriis illis, quæ dixi, juris capitibus essent communes, nec specialem in jure sedem nasci: quorum etiam Doctorum brocardia, sive ἀνήματα & ἀξιώματα pertinent, quæ cum maximam ἀξίως partem & infinitorum ingenia occupârint, mirandum est, nullum hactenus censorem reperisse, omnibus *Augie* istud stabulum potiùs usurpantibus aut ferentibus, quàm ut purgamenta & camerinam movere sustineant. His certè ἀξιωματικόν *Berachinum*, *Vigelium*, *Wehnerum*, *Gailium* atque alios, se ipsis majores per frequentiam annotationum *Bitschius* effecit. Jam Polemica iterum in theoretica & practica distinxerat, & certos cuique sectæ libros, imprimis autem *Vigelij methodica* attribuerat, optimis iterum annotationibus omnia fœcundans: Ut mirari adeò su-
beat, quomodò Vir ille, tot occupationibus distentus, (respon-
sa & propriò & facultatis nomine consulentibus reddita, advo-
cationes clientibus præstatis intelligo) tot præterea molestis
affectus & infortuniis; tot tamen nihilominus commentatio-
d 3 nibus

„ nibus sive colligendis, sive concinnandis sufficere potuerit;
 „ maximè, si adversa casuum & incommoditates domesticae &
 „ inter hæc omnia valetudinem semper aut infirmam aut defi-
 „ cientem cogitemus. Enim verò rectè Scaliger; *studiis*, inquit,
 „ *haud parum de demerso vitæ defraudamus; distracti enim spiritus*
 „ *membra destituunt inania, atque illorum hæc attritio fit instrumen-*
 „ *tum quasi quoddam accelerata abolitionis*: Vel, ut alibi penitius
 „ inquit: *sublatò corporis exercitiò iis horis, quas literarum studiis*
 „ *impendimus, intentis animi instrumentis in eam corporis partem,*
 „ *que rationis, judicij, inventionisq; moderatrix est; avertitur ne-*
 „ *cessario natura opus ab alendis membris: frustra enim vis illa, quam*
 „ *Galenus attrahentem vocat, laborare visa est, frustra est ea, quæ re-*
 „ *tinet: nihil habet immutatrix, quod immutet: expultrix autem id,*
 „ *quod exigendum est, ne cætera quasi in vacuo destituantur, non ex-*
 „ *pellit: quamobrem neque corpus nutrietur, & corrupti humores ex*
 „ *arteriis nequaquam vaporabunt. Ex illo igitur imbecillitas insi-*
 „ *debit, ex hoc morbi subrepent, ex utroque interitus subsequetur: hinc*
 „ *illi pallores, facies exsanguis, oculi cavi, frons contracta, infirmus*
 „ *ingressus ac vacillans: & quæ sequuntur.*

exerc. 309.
 Orat. i. contr.
 Erasim. p. 58.

Videor mihi hunc naturæ deficientis processum in utroque
 Doctõrorum nostrorũ animadvertisse; in *Bitschio* quidem documen-
 tis & indicijis planè notabilibus: jam enim à multis retrò annis malè
 habebat, & tumulo quàm ergasterio Musivo expeditior, piorum pre-
 cibus & intercessioni, τὴν ἀκρυμωσαν & moriendi per momenta neces-
 sitatem sufflaminari, referebat acceptum, exsolvi cupiens, si placeret
 Imperatori; perstiturus etiam in statione, licèt misera & gravi, si mul-
 torũ & inprimis familiæ solatio liceret superesse. Atque hæc *Bitschij*,
 præclarè de studiis Jurisprudentiæ meriti, fatalitas fuit. Caterũm in
Locamero occultiora, nec nisi peritis cognita morbi lethalis vestigia
 serpebant, antequam malum unò velut impetu erumperet, & lecto
 semel affixum nullò quàm vitæ manupretio dimitteret exsolutum.
 Forsan & illud argumentis harmoniæ naturæ, consensui complexio-
 num, & occultis fortunæ symbolis, synthematis & allegorematis
 annumerandum est, quòd eadem morbi species, h. e. hydropis vio-
 len-

lencia, eademque dies, h. e. *secunda Decembr. anni prateriti* emor-
tialis fuit *Bischo*, *Locamero* autem fatalis: alteri doloris finis, alte-
ri initium ad eundem finem: qui *Locamero* 26. *Aprilis hujus anni*
contigit. Neque in excessu ipso (si morbi symptomata demas)
quicquam dissimile; illud enim *Bischi* metuerat anxie, & cali-
dis à Deo lacrymis deprecatus fuerat, ne aliorum ministerio, quas
nollet, partes permittere cogeretur; idque contra istius morbi in-
genium, vim & consuetudinem à clementissimo humanarum re-
rum & caelestium dispensatore Jesu nostro obtinuit, diuturnitatem
morbi hujus desiderii praestatione refocillante. At *Locamero* quò
breuiore usus valetudinariò, eò durius habitus fuit. Utrique verò
eadem Schola, ejusdem gloriae fuit theatrum: nam & *Bischi* in-
credibili constantià viribus animi ad extremum usque halitum in-
tegris, corpus ipse componens atque reclinans suum, suà voce spi-
ritum Salvatori nostro ex antiqua formula, veluti de manu in ma-
num tradidit, commendavit, commisit, ac eò ipsò momentò im-
perterritus excessit, dubitantibus amicis, an serìò res ageretur. *Loca-
merus* autem sequestratis omnibus in homines clarissimos adfecti-
bus, in solo Jesu defixus, carceri terreno, morborum & molestia-
rum myriadibus repleto, animam, Deò prensante, subduxit. Ita uter-
que eadem fortitudine, eadem fiducia excessere, velut lychni, inser-
viendo conservis suis, consumti; dilectissima Domino suo & in
magna luce resuscitanda lumina, inter stellarum orbes & justitia
soles effulsura.

Exprobrare atque improperare solebant nonnulli Philosopho-
rum inertiam moriendi populo, hoc est, Stoicorum Apathia mi-
nùs addictis: *quis*, inquit *Seneca, sine querela moritur? quis ex-
tremò die dicere audeat:*

Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi.

Quis non recusans, quis non gemens exit?

Proh! quando levius (canit Poëta)

— — — *mortalibus agra subire,*

Servitia atque hyemes, æstusq; fugamq; fretumq;

Atque famem; quam posse mori.

*Senec. 5. de
benef.
Punicor. l. 14.*

Nihil

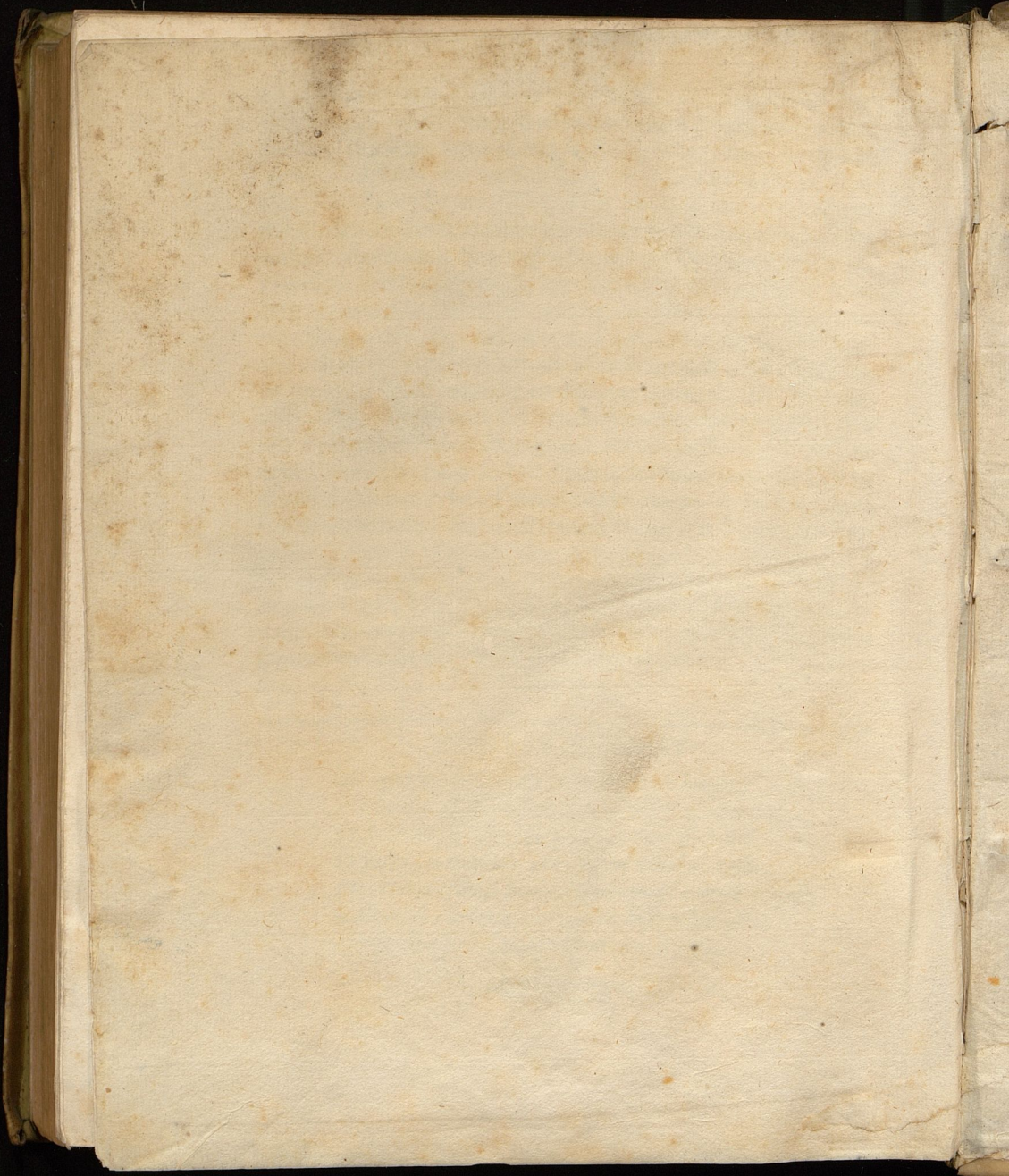
Nihil verò cordato Christiano levius, nihil exoptatius, quàm bene mori; gnaro scilicet, bonam viram nunquam premi malâ morte, ut *Augustinus* ait; utique certo, quòd simulatque terrena domus nostra hujus habitationis dissolvitur, ædificationem à Deo habeamus, domum non manu factam, sed æternam in coelis. Ac in illis quidem beatorum ædibus atque sedibus felices animæ, à sublunarium calamitatum impetigine liberæ, omnibusque fortunæ invidentis jaculis longè lateque superiores, sanctissima agunt otia: Nos in turbulentis tempestatibus istis volutamur, exitio quàm solatio propiores: Illi ineffabilia divinæ sapientiæ audiunt capiuntque miracula: Nos intra ævi errata consistimus, & evanituræ scientiæ modum multâ contentione discimus ignorare: Illi tot charas offenderunt animas, quas cœli municipes, Angelorum contribules esse experiuntur: Nos charissimis Collegis, fidissimis Doctoribus orbat, palpitemus, & in hac eruditorum hominum raritate, ne dicam solitudine, succollaturos relicta horum Atlantum onera frustra requirimus, frustra circumspicimus; nisi Deus, miserator noster, turbas istas Oecumenicas dissipare, Orbi tranquillitatem, Societatibus alimenta, Scholas sibi, Scholis Doctores, velut *αὐτὸ μνηστῆρ* restituerit: Cujus sanè immensæ bonitati, inter lugentis animi singultus, & intercludentia votorum prolixitatem suspiria, has spes nostras atque desideria devoti commendamus.

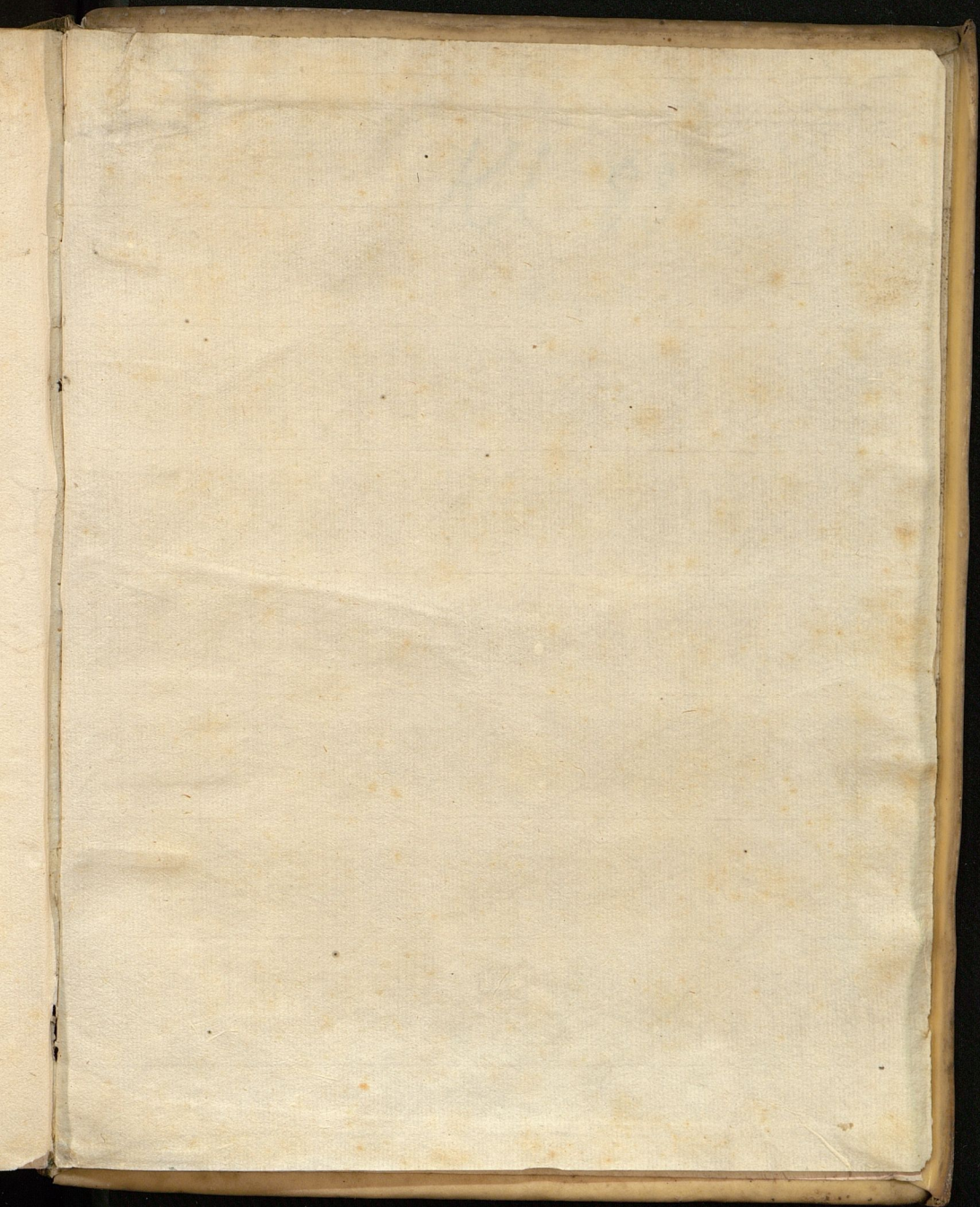
DIXI.

Parodia Ausoniana.

*Sic ego Vos, quos nulla mihi cognatio junxit,
Sed merita & Themids communio grata cathedra,
Et studium in libris, & provida cura docendi;
Ut potui, memorare avidis sum viribus ausus:
Fors erit, ut facili quisquam hæc magis caneret avenâ
Aliæ, ab exemplo aut chartis instructior istis:
Intereâ hoc nostri testamen amoris habete.*

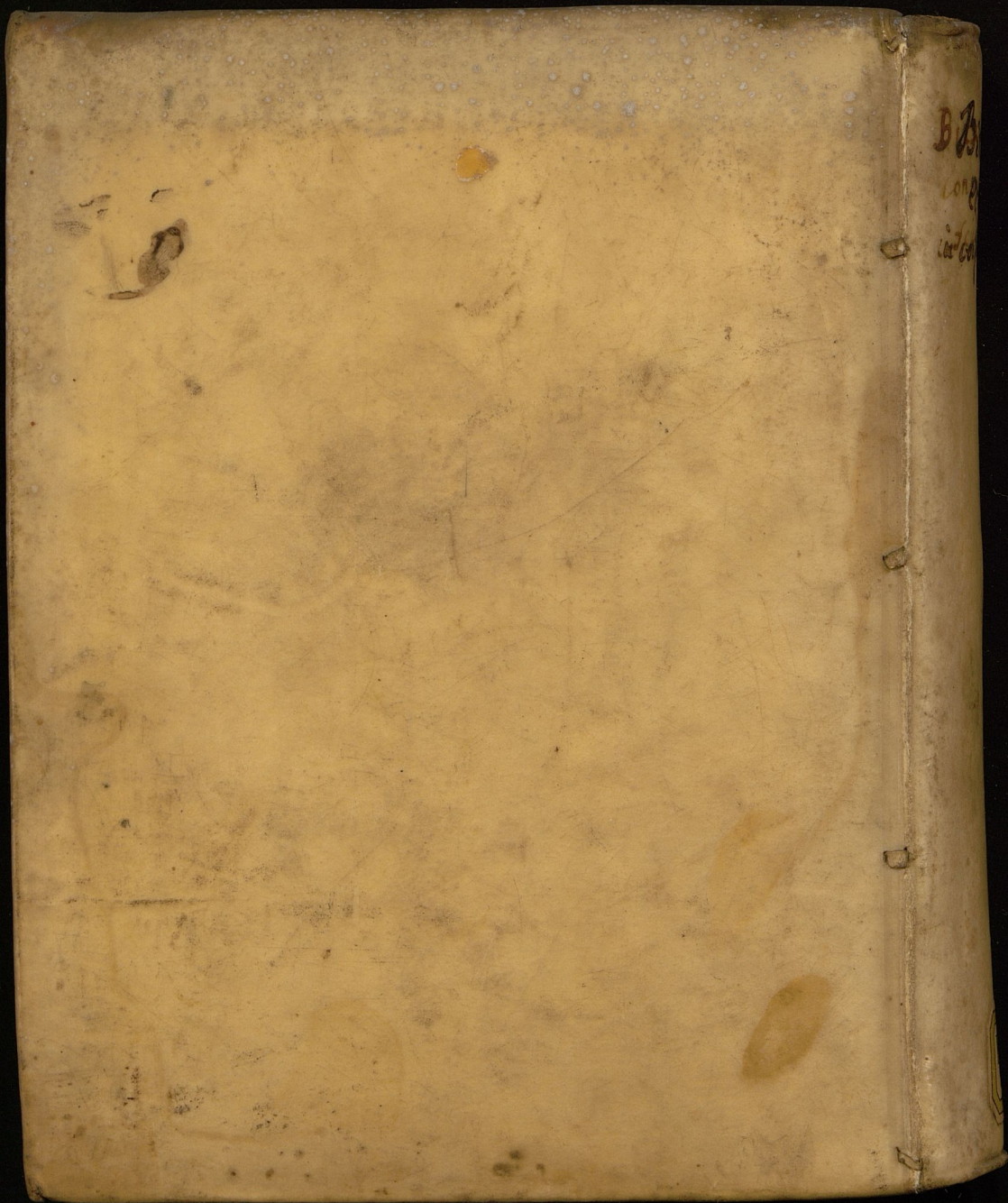

Kl 83

X2617300

Wanke

MEMORIA

Conjunctissimi Jctorum Paris,

DN. CASPARI BITSCHII,
Collegii Jctorum in Academia Argentoratensi Senioris
itemque Ecclesiæ Collegiatæ ad D. Thomam Præ-
positi gravissimi.

tum

DN. GEORGII DAVIDIS
LOCAMERI, Jcti,

& Pandectarum Professoris celeberrimi :

*Ob vitæ, fortunæq̄, atque exitûs penè parilem ordi-
nem atque decursum,*

Suasu nonnullorum Collegarum, unâ Oratione
parentali representata,

Argentorati

In Auditorio solemnî, 21. Septembris 1637.

à

JOHAN-OTTONE TABORE, U. J. D. PP. & in
Senioratu successore : postea diversorum Imperii Principum & Statuum
Consiliario, Cancellariæ Gustroviensis Directore; denique Academiæ
Gießensis Cancellario; hodiè emerito & rufe
donato.

ARGENTORATI,

Literis GEORGII ANDRÆ DOLHOPFFII,
Imprimebat JOHANNES Schûtz,
Anno M. DC. LXXIII.